

Vieremän kunnan antama Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta annetun lain 26 §:n mukainen selvitys Pohjois-Savon hyvinvointialueelle

Avalt 28.03.2022 § 48
16/02.07.00/2022

Väliaikainen valmistelutoimielin 16.3.2022 § 24

Valmistelija: muutosjohtaja Janne Niemeläinen p. 044 717 9460,
janne.niemelainen@kuh.fi

Vuoden 2023 alusta lukien vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisestä siirtyy kunnilta ja kuntayhtymiltä 21 hyvinvointialueelle. Pohjois-Savossa vastuu siirtyy Pohjois-Savon hyvinvointialueelle.

Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta annetun lain (616/2021, jäljempänä voimaanpanolaki) 26 §:n 1 momentin mukaan kunnan on tehtävä viimeistään 28.2.2022 hyvinvointialueelle selvitys 22, 23 ja 25 §:ssä tarkoitetuista sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen käytössä olevista toimitiloista, siirtyvästä irtaimesta omaisuudesta, sopimuksista ja vastuista. Lisäksi samassa määräajassa kunnan tulee antaa hyvinvointialueelle arvio 18 §:n nojalla siirtyvän henkilöstön määrästä, palkkakuluista ja 24 §:n mukaisesta lomapalkkavelasta.

Voimaanpanolain 26 §:n 2 momentin mukaan hyvinvointialue voi pyytää kunnalta käyttöönsä tarpeellisiksi katsomiaan lisäselvityksiä ja asiakirjoja. Jos hyvinvointialue katsoo, että kunnan antaman selvityksen mukaan hyvinvointialueen hallintaan siirtyvät toimitilat, irtaimisto ja sopimukset eivät turvaa sosiaali- ja terveystoimen tai pelastustoimen järjestämistä alueella, hyvinvointialue on neuvoteltava kunnan kanssa. Saman pykälän 3 momentin mukaan kunnan on täydennettävä edellä tarkoitettua selvitystä viimeistään 30.6.2022, jos toimitiloissa, siirtyvässä irtaimessa omaisuudessa tai sopimuksissa on tapahtunut olennaisia muutoksia selvityksen antamisen jälkeen ja jos hyvinvointialue katsoo selvityksen täydentämisen tarpeelliseksi.

Voimaanpanolain 28 §:n mukaan hyvinvointialueen aluevaltuusto käsittelee kunnan antaman selvityksen viimeistään 31.3.2022 ja päättää sen perusteella irtaimen omaisuuden, lomapalkkavelan, sopimusten ja vastuiden siirtymisestä hyvinvointialueelle ja hyvinvointialueen vastuulle.

Voimaanpanolain 40 §:n 1 momentin mukaan 26 §:ssä säädetty selvitys sekä 28 §:ssä tarkoitettu päätös vastaavat omaisuuden saantokirjaa.

Voimaanpanolain 32 §:n mukaan muihin kuin 20 §:ssä tarkoitettuihin (sairaanhoitopiirit ja erityishuoltopiirit) sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä sekä alueen pelastustoimea hoitaviin kuntayhtymiin (Ylä-Savon Sote kuntayhtymän ja Sisä-Savon terveydenhuollon kuntayhtymä) sovelletaan, mitä kunnasta säädetään 22–26, 28–31 ja 42 §:ssä.

Pohjois-Savon hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin on pyytänyt toimittamaan edellä mainitut selvitykset ja tiedot hyvinvointialueelle 28.2.2022 mennessä.

Selvitys käytössä olevista toimitiloista

Voimaanpanolain 22 §:n 1 momentin mukaan kunnan järjestämän perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, sosiaalitoimen ja pelastustoimen käytössä olevat kunnan omistamat toimitilat siirtyvät vuokrasopimuksen nojalla hyvinvointialueen hallintaan 1.1.2023.

Voimaanpanolain 22 §:n 2 momentin mukaan siirtymäkauden vuokrasopimus on voimassa 1.1.2023 alkaen ainakin kolme vuotta 31.12.2025 saakka. Hyvinvointialueella on oikeus pidentää sopimuksen voimassaoloaikaa yhdellä vuodella.

Voimaanpanolain 22 §:n 3 momentin mukaan vuokran on katettava kohtuulliset pääoma- ja ylläpitokustannukset. Kunta ja hyvinvointialue voivat sopia toimitilojen hallinnasta sekä vuokraajasta toisin, mutta siirtymäajan vuokran tulee olla säädetyn mukainen.

Kunnan yksityiskohtaiset tiedot toimitiloista käyvät ilmi kunnan antamasta selvityksestä.

Selvitys kaikilta kunnilta ja vapaaehtoisilta kuntayhtymiltä hyvinvointialueen hallintaan siirtyvistä toimitiloista on koostettu esityslistan liitteenä olevaan yhteenvetoon. Yhteenvedossa on esitetty ne toimitilat, joista tehdään voimaanpanolain 22 §:n mukaiset vuokrasopimukset kunnan ja hyvinvointialueen välillä.

Toimitilatietoja tarkistetaan ja päivitetään hyvinvointialueelle annettavissa tarkennusselvityksissä 30.6.2022 mennessä ja muutokset huomioidaan 1.1.2023 alkavissa kunnan ja hyvinvointialueen välisissä vuokrasopimuksissa.

Kuntien markkinoilta vuokraamien, sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen käytössä olevien tilojen vuokrasopimukset siirtyvät sellaisenaan hyvinvointialueelle. Nämä vuokrasopimukset on ilmoitettu siirtyviä sopimuksia koskevassa selvityksessä.

Voimaanpanolain 25 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan sellaiset toimitilaa koskevat vuokrasopimukset, joissa kunta on sitoutunut osoittamaan ostajan tai lunastamaan toimitilan omistukseensa

sopimuskauden päätyttyä eivät kuitenkaan siirry, mikäli kunta ja hyvinvointialue eivät toisin sovi.

Selvitys siirtävästä irtaimesta omaisuudesta

Voimaanpanolain 23 §:n 1 momentin mukaan hyvinvointialueelle siirtyvät 1.1.2023 sen järjestämisvastuulle kuuluvaan toimintaan liittyvä irtaimisto, irtaimen omaisuuden omistusta, hallintaa ja käyttöä koskevat oikeudet sekä immateriaaliset oikeudet ja luvat. Em. pykälän 2 momentin mukaan hyvinvointialueelle siirtyvät vain sellaisen osakeyhtiön osakkeet, jotka kunta omistaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämistä tai tuottamista varten, jos osakeyhtiön tosiasiallinen päätoimiala on sosiaali- ja terveystalvelujen tuottaminen.

Kunnan yksityiskohtaiset tiedot siirtävästä irtaimesta omaisuudesta käy ilmi kunnan antamasta selvityksestä.

Selvitys kaikilta kunnilta ja vapaaehtoisilta kuntayhtymiltä hyvinvointialueelle siirtävästä irtaimesta omaisuudesta on koostettu esityslistan liitteenä olevaan yhteenvetoon.

Irtain omaisuus, joka ei ole luovuttajaorganisaation taseessa, siirtyy samalla tavalla hyvinvointialueelle kuin taseessa oleva irtain omaisuus.

Selvitys siirtyvistä sopimuksista

Voimaanpanolain 25 §:n 1 momentin mukaan hyvinvointialueelle siirtyvät kunnista 1.1.2023 sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämiseen liittyvät sopimukset. Hyvinvointialue ja kunta voivat sopia siitä, että jokin sopimus ei siirry hyvinvointialueelle.

Kuten edellä on todettu, hyvinvointialueelle siirtyvät myös toimitilaa koskevat markkinoilta vuokrattujen tilojen vuokrasopimukset, pois lukien sellaiset sopimukset, joissa kunta on sitoutunut osoittamaan ostajan tai lunastamaan toimitilan omistukseensa sopimuskauden päätyttyä.

Voimaanpanolain 25 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan hyvinvointialueelle eivät siirry vahingonkorvausvastuut tai muut sopimuksen päättämisestä seuraavat vastuut sellaisista sopimuksista, jotka kunta tekee voimaanpanolain voimaantulon 1.7.2021 jälkeen, mutta ennen järjestämisvastuun siirtymistä hyvinvointialueelle.

Pohjois-Savon hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin on hankkinut kuntien käyttöön Cludia-sopimushallintajärjestelmän, johon kunnat ovat tallentaneet hyvinvointialueelle siirtyviä sopimuksia.

Kunnasta siirtyvien sopimusten yksityiskohtaiset tiedot käyvät ilmi kunnan antamasta selvityksestä. Selvitys siirtyvistä sopimuksista perustuu sopimushallintajärjestelmästä saatuihin raportteihin

Selvitys kaikilta kunnilta ja vapaaehtoisilta kuntayhtymiltä siirtyvistä sopimuksista perustuu sopimushallintajärjestelmästä saatuihin raportteihin ja ne on koostettu esityslistan liitteenä olevaan yhteenvetoon.

Selvitys jaettavista sopimuksista

Voimaanpanolain 25 §:n 1 momentin mukaan, jos sopimus liittyy myös kunnan jäljelle jääviin tehtäviin eikä sitä ole mahdollista siirtää tai jakaa, kunnan on tehtävä esitys siitä, miten sopimukseen liittyvät vastuut jakautuisivat kunnan ja hyvinvointialueen välillä sopimuksen voimassa oloajan.

Kunnan selvitys jaettavista sopimuksista käy ilmi kunnan antamasta selvityksestä. Selvitys jaettavista sopimuksista perustuu sopimushallintajärjestelmästä saatuihin raportteihin.

Selvitys kaikilta kunnilta ja vapaaehtoisilta kuntayhtymiltä siirtyvistä jaettavista sopimuksista perustuu sopimushallintajärjestelmästä saatuihin raportteihin ja ne on koostettu esityslistan liitteenä olevaan yhteenvetoon.

Selvitys siirtyvistä vastuista

Kunnan selvitys siirtyvistä vastuista käy ilmi kunnan antamasta selvityksestä.

Selvitys kaikilta kunnilta ja vapaaehtoisilta kuntayhtymiltä hyvinvointialueelle siirtyvistä vastuista on koostettu esityslistan liitteenä olevaan yhteenvetoon.

Selvitys siirtyvästä henkilöstöstä

Voimaanpanolain 18 §:n 1 ja 2 momenttien mukaisesti sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtävien ja tehtäviä hoitavan henkilöstön siirto kunnista ja kuntayhtymistä hyvinvointialueelle katsotaan liikkeenluovutukseksi. Liikkeenluovutukseksi katsotaan myös kunnan tai kuntayhtymän palveluksessa olevien opiskeluhuollon psykologien ja kuraattoreiden siirtyminen hyvinvointialueelle. Liikkeenluovutukseksi katsotaan myös edellä tarkoitettujen tehtävien tukitehtävien ja tehtäviä hoitavan henkilöstön siirrot, mikäli tehtävää hoitavan henkilön tosiasiallisista tehtävistä vähintään puolet on edellä tarkoitettujen tehtävien tukitehtäviä.

Kunnan selvitys siirtyvästä henkilöstöstä, palkkakuluista ja lomapalkkavelasta käy ilmi kunnan antamasta selvityksestä. Selvitys sisältää arvion mahdollisesti in-house yhtiön palvelukseen siirtyvästä tukipalveluhenkilöstön osuudesta.

Selvitys kaikilta kunnilta ja vapaaehtoisilta kuntayhtymiltä hyvinvointialueelle siirtyvän henkilöstön määrästä, palkkakuluista ja lomapalkkavelasta on koostettu esityslistan liitteenä olevaan yhteenvetoon. Yhteenveto sisältää arvion mahdollisesti in-house yhtiön palvelukseen siirtyvästä tukipalveluhenkilöstön osuudesta.

Muut selvitykset

Voimaanpanolain 13 §:n 2 momentin mukaan hyvinvointialueella ei ole oikeutta saada sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietoa.

Arvio hyvinvointialueelle siirtyvistä kunnan em. salassa pidettävien sopimusten kappale- ja euromääristä käy ilmi kunnan antamasta selvityksestä.

Selvitys kaikilta kunnilta ja vapaaehtoisilta kuntayhtymiltä hyvinvointialueelle siirtyvistä em. salassa pidettävien sopimusten kappale- ja euromääristä on koostettu esityslistan liitteenä olevaan yhteenvetoon.

Arvio hyvinvointialueelle siirtyvistä kunnan luvista, lahjoituksista ja testamenteista käy ilmi kunnan antamasta selvityksestä.

Selvitys kaikilta kunnilta ja vapaaehtoisilta kuntayhtymiltä hyvinvointialueelle siirtyvistä luvista, lahjoituksista ja testamenteista on koostettu esityslistan liitteenä olevaan yhteenvetoon.

Selvitysten sisällön tarkastaminen ja jatkotoimenpiteet

Voimaanpanolaissa luovuttajille asetettu määräaika selvitysten toimittamiseen hyvinvointialueelle on päätynyt 28.2.2022. Annetut selvitykset ovat erittäin laajoja ja niiden läpi käynti ja tietojen tarkastaminen vievät aikaa. Edellä olevasta johtuen annettujen selvitysten sisältöjä ei ole voitu tarkastaa, vaan tiedot perustuvat ainoastaan luovuttajien ilmoittamiin tietoihin. Annettujen selvitysten tarkempi analysointi ja tietojen oikeellisuuden tarkastaminen täytyy tehdä ennen kuin aluevaltuusto hyväksyy selvitysten sisältöjen siirtymisen hyvinvointialueen omistukseen ja vastuulle.

Edellä olevasta johtuen on tarkoituksenmukaista, että aluevaltuusto merkitsee annetut selvitykset tässä vaiheessa tiedoksi ja varaa luovuttajille mahdollisuuden täydentää antamiaan selvityksiä 30.6.2022 mennessä. Täydennetyt selvitykset tuodaan aluevaltuuston käsiteltäväksi viimeistään 30.9.2022.

Esityslistan liitteenä jaetaan:

- Kunnan antama selvitys kokonaisuudessaan
- Yhteenveto kuntien ja vapaaehtoisten kuntayhtymien antamista selvityksistä

Esittelijän päätösehdotus:

Väliaikainen valmistelutoimielin esittää, että Aluevaltuusto

1. ottaa vastaan ja käsittelee Vieremän kunnan toimittaman selvityksen ja esityksen sekä päättää merkitä ne tiedoksi ja
2. päättää, että asia saatetaan uudelleen aluehallituksen valmisteluun ja veloitetaan aluehallitus tuomaan asia aluevaltuuston päätettäväksi 30.9.2022 mennessä.

Päätös: Kokouksessa korjattu päätösesitys hyväksyttiin muutoksitta.

Avall 28.3.2022

Päätösehdotus

Väliaikainen valmistelutoimielin:
Aluevaltuusto:

1. ottaa vastaan ja käsittelee Vieremän kunnan toimittaman selvityksen ja esityksen sekä päättää merkitä ne tiedoksi ja
2. päättää, että asia saatetaan uudelleen aluehallituksen valmisteluun ja veloitetaan aluehallitus tuomaan asia aluevaltuuston päätettäväksi 30.9.2022 mennessä.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.